

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

O., dnia 29 listopada 2017 r.

Sąd Rejonowy w O. IV Wydział Pracy w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Marzena Madrak

Protokolant: sekr. Ewelina Kołpacka

po rozpoznaniu w dniu 29 listopada 2017 r. w O.

na rozprawie

sprawy z powództwa M. F. PESEL (...)

przeciwko (...) Sp. z o.o. w L. KRS (...)

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) Sp. z o.o. w L. na rzecz powoda M. F. kwotę 12.331,68 zł (dwanaście tysięcy trzysta trzydzieści jeden złotych 68/100) z odsetkami ustawowymi od 11 kwietnia 2013 roku do 31 grudnia 2015 roku oraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.700 zł (dwa tysiące siedemset złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

III. nakazuje ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w O.) kwotę 300 zł (trzysta złotych) tytułem opłaty od pozwu, od uiszczenia której powód był zwolniony.

UZASADNIENIE

Powód M. F. złożył pozew przeciwko (...) Sp. z o.o. w L. o zasądzenie kwoty 12.331,68 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 11 kwietnia 2013 roku do 31 grudnia 2015 roku, a od 1 stycznia 2016 roku z odsetkami ustawowymi za opóźnienie do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu. W uzasadnieniu pozwu wskazał, że był pracownikiem pozwanej spółki zatrudnionym na podstawie umowy o pracę na stanowisku dyrektora handlowego, a następnie dyrektora ds. eksportu. Wypłacając wynagrodzenie za marzec 2013 roku, w kwietniu 2013 roku, pozwana dokonała niezgodnego z prawem potrącenia kwoty 12.331,68 zł. Powód wskazał, że potrącenie ww. kwoty było bezprawne i dokonane bez uprzedniej, pisemnej zgody pracownika. Wskazał również, że nie było podstaw do dokonania potrącenia.

Pozwana (...) Sp. z o.o. w L. wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu. W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew argumentowała, że wypłacała powodowi wynagrodzenie zasadnicze w kwocie 10.000 zł netto plus premia prowizyjna zależna od wielkości wypracowanego obrotu na rynkach Niemiec, Austrii i Szwajcarii. Wskazała, że powód, na skutek omyłki służb księgowych pozwanej, otrzymał należne mu wynagrodzenie w kwocie dochodzonej pozvem za następny miesiąc (marzec 2013 roku) już w lutym 2013 roku.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. F. zatrudniony był w (...) Sp. z o.o. w L. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony z dnia 5 maja 2011 roku, na stanowisku dyrektora handlowego, w pełnym wymiarze czasu pracy.

W § 3 umowy o pracę strony zawarły zapis, że powód będzie otrzymywał wynagrodzenie za wykonaną pracę w wysokości wynagrodzenia zasadniczego w kwocie 10.000 zł netto plus stała premia w wysokości 30.000 zł netto, płatne do 10 dnia każdego miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu przepracowanym.

Wynagrodzenie miesięczne powoda poczynając od 1 stycznia 2012 roku składało się z płacy zasadniczej w wysokości 10.000 zł netto oraz premii prowizyjnej obliczonej według następujących stawek:

- dla obrotów do wysokości 8.000.000 zł netto tj. liczonych jako wartości zafakturowanych i zapłaconych rachunków przez wszystkich klientów (nabywców mebli) Spółki (...) – pomniejszonej o koszty reklamacji i zwroty mebli związane z rachunkami/fakturami objętymi prowizją, z wyłączeniem obrotów z firmą (...)/ (...) i kuchni (...) i jedynie co do mebli zafakturowanych po dniu 1 stycznia 2012 roku prowizja naliczana była w wysokości 1%, przy czym obroty w walutach obcych były przeliczane na złotówki wg kursu średniego tabeli NBP z ostatniego danego miesiąca, w którym był zrealizowany obrót,

- nadwyżka miesięcznych obrotów ponad kwotę 8.000.000 zł netto tj. liczonych jako wartości zafakturowanych i zapłaconych rachunków przez wszystkich klientów (nabywców mebli) Spółki (...) – pomniejszonej o koszty reklamacji i zwroty mebli związane z rachunkami/fakturami objętymi prowizją, z wyłączeniem obrotów z Firmą (...)/ (...) i kuchni (...) i jedynie co do mebli zafakturowanych po dniu 1 stycznia 2012 roku była objęta prowizją w wysokości jedynie 0,5%, przy czym obroty w walutach obcych były przeliczane na złotówki wg kursu średniego tabeli NBP z ostatniego dnia danego miesiąca, w którym obrót ten był realizowany.

Poczynając od dnia 1 stycznia 2013 roku prowizja powoda wynosiła:

- dla obrotów do wysokości 5.000.000 zł netto tj. liczonych jako wartości zafakturowanych i zapłaconych rachunków przez wszystkich klientów (nabywców mebli) Spółki (...) – pomniejszonej o koszty reklamacji i zwroty mebli związane z rachunkami/fakturami objętymi prowizją, z wyłączeniem obrotów z firmą (...)/ (...) i kuchni (...) i jedynie co do mebli zafakturowanych po dniu 1 stycznia 2012 roku była naliczana prowizja w wysokości 1%, przy czym obroty w walutach obcych były przeliczane na złotówki wg kursu średniego tabeli NBP z ostatniego danego miesiąca, w którym ten obrót był zrealizowany,

- nadwyżka miesięcznych obrotów ponad kwotę 5.000.000 zł netto tj. liczonych jako wartości zafakturowanych i zapłaconych rachunków przez wszystkich klientów (nabywców mebli) Spółki (...) – pomniejszonej o koszty reklamacji i zwroty mebli związane z rachunkami/fakturami objętymi prowizją, z wyłączeniem obrotów z Firmą (...)/ (...) i kuchni (...) i jedynie co do mebli zafakturowanych po dniu 1 stycznia 2012 roku była objęta prowizją w wysokości jedynie 0,5%, przy czym obroty w walutach obcych były przeliczane na złotówki wg kursu średniego tabeli NBP z ostatniego dnia danego miesiąca, w którym obrót ten był realizowany.

Od dnia 30 stycznia 2012 roku powód pracował na stanowisku dyrektora ds. eksportu. Od tego dnia powód otrzymywał prowizję na dotychczasowych zasadach jedynie od wszystkich klientów z terenu Niemiec, Austrii i Szwajcarii – z wyłączeniem klientów jak dotychczas. W sytuacji pozyskania przez powoda nowego klienta, z którym grupa S. dotychczas nie współpracowała, a handlującego na innym niż wymienione wyżej rynki (poza obszarem Polski) – dodatek prowizyjny do wynagrodzenia za takiego partnera przysługiwał na dotychczasowych zasadach, nie wcześniej jednak aniżeli po podpisaniu porozumienia z takim podmiotem.

Ponadto strony ustaliły, że powodowi będzie przysługiwało dodatkowe wynagrodzenie w postaci comiesięcznej nagrody od obrotów sklepu internetowego netto i tak w okresie od 1 stycznia 2012 roku do 31 grudnia 2014 roku będzie ono wynosić 1%, a w okresie od 1 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2018 roku będzie wynosić 0,5% liczonych obrotów netto generowanych przez sklep internetowy pomniejszonych o kwoty ewentualnych zwrotów towaru związanych ze zwrotem gotówki dla klienta. Objęta prowizją była tylko ta sprzedaż towarów, których cena sprzedaży była wyższa niż cena zakupu plus koszt transportu plus 15% narzutu. Prowizja była naliczana należna od 1 stycznia 2012 roku. Ww.

nagroda wypłacana była wraz z wynagrodzeniem zasadniczym za pośrednictwem pracodawcy przez podmiot M. 24. Wynagrodzenie z tytułu sklepu internetowego było niezależne od innego przysługującego powodowi wynagrodzenia.

Dodatkowo powodowi przysługiwała prowizja w wysokości 2% zafakturowanych i zapłaconych rachunków przez klientów (nabywców mebli) Spółki (...) pomniejszona o koszty reklamacji i zwroty mebli związane z rachunkami/fakturami objętymi prowizją z tytułu sprzedaży zalegających stanów magazynowych w magazynie logistycznym pracodawcy w I.. Prowizja płatna była razem z pozostałym wynagrodzeniem należnym pracownikowi.

Stosunek pracy między stronami ustał z dniem 31 marca 2013 roku.

Wynagrodzenie powoda obliczone jak ekwiwalent za urlop wynosiło 49.282,62 zł.

/dowód: umowa o pracę z 5 maja 2011 roku, porozumienie w przedmiocie zmiany dotychczasowych warunków pracy i płacy, aneksy z dnia 5 maja 2015 roku do umowy o pracę – akta osobowe bez oznaczenia numerowego, zaświadczenie k 32/

Za styczeń 2013 roku pozwana wypłaciła powodowi wynagrodzenie zasadnicze w kwocie 10.450 zł plus premia handlowcy w kwocie 35.413,32 zł oraz wynagrodzenie chorobowe w wysokości 5.839,28 zł.

Za luty 2013 roku pozwana wypłaciła powodowi wynagrodzenie w kwocie 14.250 zł (zasadnicze) plus premia handlowcy w wysokości 74.663,36 zł oraz dodatek motywacyjny w kwocie 1.826 zł.

Za marzec 2013 roku pozwana wypłaciła powodowi wynagrodzenie zasadnicze w kwocie 10.925 zł, ekwiwalent za urlop w kwocie 21.205,44 zł, dodatek motywacyjny w kwocie 808 zł, wynagrodzenie chorobowe w kwocie 4.379,46 zł i zasiłek chorobowy w kwocie 729,91 zł. Wypłacając wynagrodzenie za marzec 2013 roku pozwany dokonał potrącenia powodowi kwoty 12.331,68 zł tytułem nadpłaconej premii handlowcy za luty 2013 roku.

Powyższe potrącenie wynikało z faktu błędnego obliczenia premii powoda za luty 2013 roku przez służby księgowe pozwanej.

Na powyższe potrącenie M. F. nie wyraził zgody.

/dowód: karty wynagrodzenia k. 5, k. 29-31, rozliczone faktury za styczeń i luty 2013 r. k. 27-28, częściowo zeznania świadka A. Ś. – e-protokół z 29 listopada 2017 roku zapis 00:03:55, 00:15:52, 00:30:30-00:35:48, zeznania powoda M. F. e-protokół z 29 listopada 2017 roku zapis 00:45:37-01:02:13/

Sąd zważył co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Stan faktyczny w przedmiotowej sprawie sąd ustalił w oparciu o zgromadzone w sprawie dokumenty oraz zeznania świadka A. Ś., które nie wzbudziły wątpliwości Sądu w zakresie swej wiarygodności. Dowody znajdujące się w aktach sprawy (w tym aktach osobowych) w pełni korespondują ze sobą i składają się na ustalony w sprawie stan faktyczny. Nie były one kwestionowane przez strony postępowania, a nadto nie zachodziły również żadne wątpliwości, co do ich formy bądź treści.

Oceniając zeznania świadka A. Ś. Sąd miał na uwadze, że jest to pracownik pozwanej, a zatem ma interes w składaniu zeznań korzystnych dla pozwanej, w myśl lojalności i dbałości o własne zatrudnienie, niemniej dał wiarę zeznaniom świadka w zakresie w jakim twierdziła, że potrącenie w marcu 2013 roku kwoty dochodzonej pozwem dotyczyło premii, a nie wynagrodzenia za pracę. Powyższe wynika z karty wynagrodzenia, gdzie wyraźnie wskazano, że potrącenia kwoty 12.331,68 zł /k.5/ dokonuje się tytułem premii handlowcy za luty 2013 roku. Zeznaniom świadka w zakresie w jakim podała, że M. F. udzielił ustnej zgodę na dokonanie ww. potrącenia Sąd nie dał wiary. Okoliczności tej powód zaprzeczył, a pozwana nie udowodniła żadnym dokumentem, aby powód zgodę taką wyrażał.

Zeznaniom powoda, jako pochodzącym od osoby bezpośrednio zainteresowanej określonym rozstrzygnięciem przedmiotowej sprawy, Sąd dał wiarę w zakresie w jakim znajdowały potwierdzenie z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie. W szczególności uwzględniono twierdzenia powoda co do braku zgody na dokonanie potrącenia premii z wynagrodzenia za pracę za marzec 2013 roku.

Zgodnie z dyspozycją art. 80 k.p. pracownikowi zatrudnionemu w warunkach art. 22 § 1 k.p. za wykonywaną pracę należy się wynagrodzenie. Jest to konstytutywny element stosunku pracy. Ma to też takie znaczenie, że wynagrodzenia nie można się zrzec (art. 84 k.p.), a wypłata przez pracodawcę wynagrodzenia należy do najistotniejszych elementów stosunku pracy jako świadczenie wzajemne w stosunku do wykonanej pracy.

Bezspornym w przedmiotowej sprawie było, że powód był zatrudniony przez pozwaną na podstawie umowy o pracę z dnia 5 maja 2011 roku i że za luty 2013 roku pozwana wypłaciła powodowi wynagrodzenie w kwocie 14.250 zł (zasadnicze) plus premia handlowcy w wysokości 74.663,36 zł plus dodatek motywacyjny w kwocie 1.826 zł. Z kolei za marzec 2013 roku pozwana wypłaciła powodowi wynagrodzenie zasadnicze w kwocie 10.925 zł, ekwiwalent za urlop w kwocie 21.205,44 zł, dodatek motywacyjny w kwocie 808 zł, wynagrodzenie chorobowe w kwocie 4.379,46 zł oraz zasiłek chorobowy w kwocie 729,91 zł. Wypłacając wynagrodzenie za marzec 2013 roku pozwany dokonał potrącenia powodowi kwoty 12.331,68 zł tytułem nadpłaconej premii handlowcy za luty 2013 roku.

Spór dotyczył potrąconej kwoty 12.331,86 zł, z wynagrodzenia przez pracodawcę, albowiem powód wskazał, że na powyższe potrącenie nie wyraził zgody.

Z uwagi na to, że to na pracodawcy ciążył obowiązek prawidłowego wyliczenia i wypłaty wszystkich składników wynagrodzenia, dla oceny zasadności stanowisk obu stron istotne znaczenie miała analiza stanowiska pozwanej spółki.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana twierdziła, że pracownik działu płac pozwanej wypłacając należne powodowi wynagrodzenie za luty 2013 r. omyłkowo doliczył do wypłaty za luty 2013 r. niewymagalne jeszcze wynagrodzenie za marzec 2013 r. w kwocie 12.331,68 zł, płatne w dniu 10 marca 2013 r. Składki na ubezpieczenie społeczne i zaliczka na podatek dochodowy od naliczonego wynagrodzenia zostały rozliczone w terminie do 10 kwietnia 2013 r. Z powyższego stanowiska strony pozwanej wynika, że "nadpłacona" kwota stanowiła część wynagrodzenia zasadniczego, gdyż tylko ten składnik wynagrodzenia był znany w dniu 10 marca 2013 r., a nie był jeszcze wymagalny.

Powyższe stanowisko pozwanego stoi w sprzeczności z treścią dokumentu znajdującego się w aktach sprawy na k. 28 zatytułowanego "M. F. - luty 2013", wraz z adnotacją naniesioną pismem ręcznym, z którego wynika, że "nadpłacona" kwota była wynikiem obliczania należnej powodowi prowizji według nieaktualnych zasad, obowiązujących do 31.12.2012 r. zamiast nowych - obowiązujących od 01.01.2013 r. Taka geneza powstania spornej kwoty została przedstawiona również przez świadka A. Ś., której zeznania w tym zakresie w pełni zasługują na wiarę.

Jak wynika z karty wynagrodzenia za marzec 2013 r. /k. 31/, sporna kwota wykazana jako liczba ujemna, stanowiła "potrącenie premii handlowcy", przy czym nie została ona odjęta od premii należnej za marzec 2013 r., tylko od pozostałych składników wynagrodzenia, bowiem za marzec 2013 r. w ogóle nie przyznano powodowi premii. Zauważenia wymaga fakt, że premia obliczona przez pozwanego jako należna powodowi za styczeń 2013 r. (wypłacona w lutym 2013 r.) i za luty 2013 r. (wypłacona w marcu 2013 r. po dokonaniu potrącenia kwoty 12.331,68 zł) wyniosła łącznie 97.745 zł. W pierwszym kwartale 2013 były realizowane kontrakty zawarte przez powoda w imieniu i na rzecz pozwanego na przełomie roku 2012 i 2013 r. a podstawą obliczenia i wypłaty prowizji było dokonanie przez klientów pozwanego zapłaty za zakupiony towar, z pewnym opóźnieniem. Jak wskazał powód, zakład pracy jest w ciągłym ruchu i w każdym miesiącu osiąga znaczny obrót, rzędu 8 mln zł miesięcznie. Jak wynika z dokumentów znajdujących się na k. 28 i 29, podstawą obliczenia prowizji powoda była suma wynikająca z faktur sprzedaży mebli do krajów niemieckojęzycznych opłaconych w styczniu, po odjęciu wartości reklamacji - która w styczniu wynosiła 3.544.826,16 zł, zaś w lutym - 7.466.366,09 zł. W tych okolicznościach dokonanie przez pozwanego potrącenia spornej kwoty 12.331,68 zł z wypłaty za marzec 2013 r., przy jednoczesnym nieprzyznaniu premii za marzec 2013 r. niewątpliwie stanowiło naruszenie praw pracowniczych powoda.

Podkreślić należy, że premia podlega ochronie w takim samym zakresie jak wynagrodzenie za pracę. Nie mogą być z niego potrącane bez zgody pracownika wyrażonej na piśmie należności inne niż określone w art. 87 § 1 k.p. (wyrok SN z dnia 29 stycznia 2007 r., II PK 181/06, OSNP 2008, nr 5-6, poz. 64).

Stosownie do treści art. 87 § 1 i 7 k.p. z wynagrodzenia za pracę – po odliczeniu składek na ubezpieczenia społeczne oraz zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych – podlegają potrąceniu tylko następujące należności: sumy egzekwowane na mocy tytułów wykonawczych na zaspokojenie świadczeń alimentacyjnych, sumy egzekwowane na mocy tytułów wykonawczych na pokrycie należności innych niż świadczenia alimentacyjne, zaliczki pieniężne udzielone pracownikowi, kary pieniężne przewidziane w art. 108 k.p. oraz kwoty wypłacone w poprzednim terminie płatności za okres nieobecności w pracy, za który pracownik nie zachowuje prawa do wynagrodzenia. Powyższe regulacje zawierają zamknięty katalog sytuacji, które upoważniają pracodawcę do dokonywania potrąceń z wynagrodzenia za pracę bez zgody pracownika. Natomiast zgodnie z treścią art. 91 § 1 k.p., należności inne niż wymienione w art. 87 § 1 i 7 k.p. mogą być potrącane z wynagrodzenia pracownika tylko za jego zgodą wyrażoną na piśmie.

W świetle przeprowadzonego w niniejszej sprawie postępowania dowodowego, powód nie wyraził jednoznacznej zgody na piśmie na dokonanie takiego potrącenia z wynagrodzenia za marzec 2013 r. W związku z czym nie było dopuszczalne dokonanie potrącenia. W tym zakresie twierdzenia świadka A. Ś., jakoby powód wyraził ustną zgodę na potrącenie kwoty dochodzonej pozwem z wynagrodzenia za pracę za marzec 2013 roku nie znajdują potwierdzenia w zgromadzonym materiale dowodowym. Powód tej okoliczności zaprzeczył, a strona pozwana nie przedłożyła dokumentu, z którego wynikałoby, że zgody takiej powód udzielił.

Dalej wskazać należy, że nawet omyłkowa wypłata dwukrotnie tego samego świadczenia nie uprawnia pracodawcy do potrącenia nadpłaty. Potrącenie przez pracodawcę z wynagrodzenia pracownika należności jest dopuszczalne tylko, jak wskazano we wcześniejszej części uzasadnienia, w przypadkach określonych ustawowo w art. 87 i 91 k.p. Gdy pracodawca dokona potrącenia w innych sytuacjach, pracownik ma roszczenie o zapłatę nienależnie potrąconego wynagrodzenia. W rozpoznawanej sprawie pracodawca nie dysponował tytułem wykonawczym stwierdzającym wiarygodność przysługującą mu względem powoda, powód nie wyraził zgody na piśmie na dokonanie potrącenia, zatem potrącenie nie było dopuszczalne.

Z tych względów Sąd zasądził potrąconą kwotę 12.331,68 zł. Z uwagi na to, że wynagrodzenie miało być płatne na zasadach ogólnych do 10-tego dnia następnego miesiąca, odsetki od zasądzonej kwoty na podstawie art. 481 k.c. i art. 455 k.c. w zw. z art. 300 k.p. oraz na podstawie art. 85 § 2 k.p. przyznane zostały od 11 kwietnia 2013 r. do 31 grudnia 2015 roku, a od 1 stycznia 2016 roku odsetki ustawowe za opóźnienie (punkt I wyroku). Aktualne brzmienie art. 481 § 1 i 2 k.c. zostało określone ustawą z 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1830), która w swojej zasadniczej części weszła w życie 1 stycznia 2016 r. (czyli przed zamknięciem rozprawy w niniejszej sprawie). Zgodnie z art. 56 ustawy nowelizującej do odsetek należnych za okres kończący się przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe. A contrario oznaczało to, że od dnia wejście w życie ustawy z 8 października 2015 r. należy stosować przepisy kodeksu cywilnego w zmienionym brzmieniu, m.in. wprowadzającym do Kodeksu dwojaki rodzaj odsetek ustawowych, różniących się wysokością, tzn. tzw. odsetki kapitałowe, o których mowa w art. 359 § 2 k.c. i odsetki za opóźnienie, o których mowa w art. 481 § 2 k.c. W związku z tym, że w pozwie powód dochodził odsetek ustawowych za okres przed wejściem w życie ustawy z 8 października 2015 r., tj. od 11 kwietnia 2013 r., do dnia zapłaty, konieczne stało się zastrzeżenie, że za okres od 1 stycznia 2016 r. powodowi przysługują odsetki ustawowe w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie.

O kosztach postępowania w pkt. II wyroku Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. i mając na uwadze uwzględnienie powództwa, zasądził od pozwanej spółki na rzecz powoda poniesione przez niego koszty procesu. Na zasądzoną kwotę 2.700 zł złożyły się koszty zastępstwa procesowego, których wysokość została ustalona w oparciu o § 9.1 pkt 2 w zw. z §

2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, w brzmieniu obowiązującym w dacie złożenia pozwu.

O nieuiszczonych kosztach sądowych Sąd orzekł na podstawie art.113 ust. 1 w zw. z art.97 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych i nakazał ściągnąć od strony pozwanej na rzecz Skarbu Państwa kwotę 300 zł tytułem opłaty od pozwu w postępowaniu uproszczonym, od uiszczenia której powód był zwolniony z mocy prawa.